

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o P 078455 16 GŽ
Brčko, 31.05.2017. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudija Kovačević Maide, kao predsjednika vijeća, Lucić Josipe i Nedić Srđana, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja D. N. iz B., koga zastupa punomoćnik B. S., advokat iz Bi., protiv tužene S. S. iz B., koju zastupa punomoćnik L. V., advokat iz Bi., radi raskida ugovora i naknade štete, v.sp. 75.564,00 KM, odlučujući o žalbi tužitelja izjavljenoj protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 078455 14 P od 19.08.2016. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 31.05.2017. godine donio je slijedeću

P R E S U D U

Žalba tužitelja D. Ni. iz B. se ODBIJA kao neosnovana i presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 078455 14 P od 19.08.2016. godine POTVRĐUJE.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 078455 14 P od 19.08.2016. godine (u daljem tekstu prvostepena presuda) odlučeno je kako slijedi:

„1. TUŽBENI ZAHTJEV TUŽIOCA KOJI GLASI:

- a) Raskida se ugovor o kupoprodaji montažnog objekta, zaključen dana 28.05.2012 godine, u B. između tužene S. S. kao prodavca i tužioca D. N. kao kupca, a koji ugovor je ovjeren kod notara pod brojem OPU-933/12 od 28.05.2012. godine.

b) Obavezuje se tužena da tužiocu, na ime kupoprodajne cijene koja je isplaćena pri zaključenju ugovora, isplati 55.000,00 KM sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom počev od 28.05.2012. godine pa do isplate.

c) Obavezuje se tužena da tužiocu, na ime naknade štete zbog izgubljene dobiti, isplati:

- 64,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.06.2012. godine pa do isplate,
- 500,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.07.2012. godine pa do isplate,
- 500,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.08.2012. godine pa do isplate,
- 500,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.09.2012. godine pa do isplate,
- 500,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.10.2012. godine pa do isplate,
- 500,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.11.2012. godine pa do isplate,
- 500,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.12.2012. godine pa do isplate,
- 500,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.01.2013. godine pa do isplate,
- 500,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.02.2013. godine pa do isplate,
- 500,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.03.2013. godine pa do isplate,
- 500,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.04.2013. godine pa do isplate,
- 500,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.05.2013. godine pa do isplate,
- 500,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.06.2013. godine pa do isplate,
- 500,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.07.2013. godine pa do isplate,
- 500,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.08.2013. godine pa do isplate,
- 500,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.09.2013. godine pa do isplate,

- 500,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.10.2013. godine pa do isplate,
- 500,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.11.2013. godine pa do isplate,
- 500,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.12.2013. godine pa do isplate,
- 500,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.01.2014. godine pa do isplate,
- 500,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.02.2014. godine pa do isplate,
- 500,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.03.2014. godine pa do isplate,
- 500,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.04.2014. godine pa do isplate,
- 500,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.05.2014. godine pa do isplate,
- 500,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.06.2014. godine pa do isplate,
- 500,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.07.2014. godine pa do isplate,
- 500,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.08.2014. godine pa do isplate,
- 500,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.09.2014. godine pa do isplate,
- 500,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.10.2014. godine pa do isplate,
- 500,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.11.2014. godine pa do isplate,
- 500,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.12.2014. godine pa do isplate,
- 500,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.01.2015. godine pa do isplate,
- 500,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.02.2015. godine pa do isplate,
- 500,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.03.2015. godine pa do isplate,
- 500,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.04.2015. godine pa do isplate,
- 500,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.05.2015. godine pa do isplate,

- 500,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.06.2015. godine pa do isplate,
 - 500,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.07.2015. godine pa do isplate,
 - 500,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.08.2015. godine pa do isplate,
 - 500,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.09.2015. godine pa do isplate,
- a sve u roku od 30 dana po pravosnažnosti presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja. ODBIJA SE, kao neosnovan.

2. OBAVEZUJE SE tužilac da tuženoj, na ime naknade troškova parničnog postupka, isplati iznos od 3.200,00 KM, u roku od 30 dana po pravomoćnosti presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.“

Protiv prvostepene presude, tužitelj D. N. iz B. (u daljem tekstu tužitelj) blagovremeno je izjavio žalbu zbog povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom ovom sudu da žalbu uvaži i prvostepenu presudu ili ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje, ili preinači i u cijelosti usvoji tužbeni zahtjev.

Tužena S. S. iz B. (u daljem tekstu tužena) je odgovorila na žalbu, a u odgovoru pobija žalbene razloge i navode i predlaže da ovaj sud odbije žalbu tužitelja i potvrdi prvostepenu presudu.

Nakon što je ispitao prvostepenu presudu u smislu odredbe člana 330. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj 8/09, 52/10 i 27/14, u daljem tekstu Zakon o parničnom postupku), ovaj sud je ocijenio da žalba nije osnovana i odlučio je kao u izreci ove presude iz razloga koji slijede:

Predmet raspravljanja i odlučivanja u ovoj parnici je konačno opredijeljeni tužbeni zahtjev, kojim tužitelj prvo traži od suda da zbog neispunjenja raskine Ugovor o kupoprodaji montažnog objekta sklopljen 28.05.2012. godine između tužene, kao prodavca, i njega (tužitelja), kao kupca, zatim da obveže tuženu da mu vrati kupoprodajnu cijenu u iznosu od 55.000,00 KM i plati zakonsku zateznu kamatu, a zbog nemogućnosti davanja u zakup da obveže tuženu da mu naknadi izgublenu dobit za svaki mjesec u iznosu od po 500,00 KM počev od sklapanja Ugovora pa do presuđenja, izuzev za prvi mjesec za koji je tražio iznos od 64,00 KM, i prema dospijeću na svaki

iznos plati zakonsku zateznu kamatu, te obveže tuženu da mu naknadi troškove parničnog postupka.

Postavljenom tužbenom zahtjevu, tužena je iskazala protivljenje tvrdnjom da je nakon prodaje montažnog objekta tužitelju predala ključ „čime je“, kako tvrdi, tužitelj i „uveden u posjed“ kupljenog montažnog objekta.

Odlučujući o tužbenom zahtjevu, polazeći od činjeničnih tvrdnji na kojima je tužitelj utemeljio tužbeni zahtjev i činjeničnih tvrdnji i argumenta kojima se tužena suprostavila tužbenom zahtjevu i pozivajući se na rezultate rasprave (dokaze koji su trebali potvrditi ili pobiti njihove zahtjeve i navode):

da su tužena, kao prodavac, i tužitelj, kao kupac, 28.05.2012. godine u B. sklopili Ugovor o kupoprodaji montažnog objekta (montažnog kioska) broj OPU-933/12 (u daljem tekstu Ugovor) i da je prije sklapanja Ugovora tužitelj isplatio tuženoj ugovorenu kupoprodajnu cijenu u iznosu od 55.000,00 KM,

da su u članu 1. Ugovora opisane karakteristike montažnog objekta (montažnog kioska) i ujedno je navedeno da je smješten u U. u ul. bb (na gradskom građevinskom zemljištu čiji je zakupac I. Z.), a da je u članu 2. ugovorena obveza tužitelja o preuzimanju kioska u posjed i vlasništvo „odmah nakon zaključenja Ugovora“,

da je tužena odmah po sklapanju Ugovora predala tužitelju jedan ključ od ulaznih vrata kioska, što je potvrdio i poslovni partner tužitelja P. V. (da je tužitelj dobio ključ i ušao u posjed montažnog kioska i da je ključ dao S. D. i da su njih dvojica „prije 4-5 godina“ ulazili u objekat koji je bio ispražnjen), a potvrdili su i I. Z. i Đ.,

da je I. Z. pozivao tužitelja da ukloni montažni objekat sa zemljišta kojeg je on zakupio i pošto to nije učinio da ga je on zajedno sa I. Đ. uklonio,

da je zbog uklanjanja (rušenja) montažnog objekta S. D. podnio krivičnu prijavu protiv I. Z. i I. Đ. u kojoj stoji da je on od tužitelja kupio montažni objekat i „preuzeo odmah po potpisivanju i ovjeri ugovora“ i da je „njegov isključivi motiv za kupovinu ... bilo sticanje prava korištenja pripadajućeg građevinskog zemljišta ispod i oko objekta“,

obzirom da je tužena „odmah po zaključenju“ Ugovora tužitelju predala jedan ključ od ulaznih vrata montažnog kioska, prvostepeni sud je zaključio „da je tom predajom ključa ostvarena simbolička predaja u posjed“ i da je

„stojala“ obveza tužitelja da izvrši prijem montažnog kioska kada mu je „ponuđena stvarna predaja u posjed“ ,

te, obzirom da je predajom u posjed i slobodno raspolaganje kupljenog montažnog objekta, tužena izvršila svoju ugovornu i u odredbi člana 454. preuzetog Zakona o obligacionim odnosima propisanu obvezu i kako se na pokretnoj stvari vlasništvo „stiže prostom predajom“, prvostepeni sud je zaključio da je tužena time tužitelju omogućila prenos prava vlasništva i ujedno da se njena „vlastita obligacija ugasila“ ispunjenjem obveze,

a, obzirom da je Ugovor ispunjen, prvostepeni sud je zaključio da nisu ispunjene pretpostavke za raskid Ugovora zbog neispunjenja i da „nema mjesta primjeni“ odredbi Zakona o obligacionim odnosima o raskidu ugovora zbog neispunjenja (član 124.) i o učincima raskida (član 132.),

pa kako je utvrdio da se nisu ispunile pretpostavke za raskid Ugovora zbog neispunjenja ugovorne obveze, prvostepeni sud je odbio tužbeni zahtjev za raskid Ugovora i povrat kupoprodajne cijene,

dok je uzimajući u obzir da je „za postojanje štete uvijek potrebno postojanje protivpravnosti u radnjama štetnika, a kako u radnjama tužene nema nikakve protivpravnosti“, prvostepeni sud je zaključio da „nisu ispunjeni niti uslovi za dosudu naknade ovog vida materijalne štete“, i odbio je tužbeni zahtjev za naknadu izgubljene dobiti,

odluku o troškovima parničnog postupka, prvostepeni sud je utemeljio na odredbi člana 119. stav 1. Zakona o parničnom postupku i u Distriktu mjerodavnoj Advokatskoj tarifi, a kako se odluka o troškovima ne pobija, nije predmet razmatranja žalbenog vijeća.

Ovo su u bitnom razlozi prvostepenog suda zbog kojih je odlučio kao u izreci svoje presude.

U žalbi izjavljenoj protiv prvostepene presude, tužitelj ni jedan žalbeni razlog posebno ne obrazlaže, već kroz sva tri žalbena razloga u bitnom tvrdi da je prvostepeni sud pravilno cijenio izvedene dokaze, posebno iskaze stranaka i svjedoka i pismene dokaze, da bi u tom slučaju zaključio da mu tužena nije predala u posjed kupljeni montažni kiosk i da on nikada nije ušao u posjed i da su se stekli uvjeti propisani odredbama Zakona o obligacionim odnosima za raskid Ugovora zbog neispunjenja i povrat kupoprodajne cijene, a onda i za naknadu štete s naslova izgubljene dobiti i na osnovu iskaza svjedoka S. D.

utvrdio bi da je mogao osnovano očekivati mjesečnu zakupninu u iznosu od 500,00 KM.

Takve, međutim, tvrdnje tužitelja iznesene u žalbi protiv prvostepene presude, da je odbijanjem tužbenog zahtjeva, kojim je tužitelj tražio raskid Ugovora zbog neispunjenja ugovorne obveze i povrat kupoprodajne cijene, kao i izgublenu dobit zbog nemogućnosti davanja u zakup kupljenog montažnog kioska, prvostepeni sud povrijedio odredbe parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrdio činjenično stanje i pogrešno primijenio materijalno pravo, ovaj sud nije našao osnovanim, jer je protivno njegovim žalbenim navodima ocijenio da je prvostepeni sud temeljem provedenih dokaza pravilno utvrdio sve činjenice i okolnosti o kojima se vodi spor i koje su relevantne za odlučivanje o postavljenom tužbenom zahtjevu sa aspekta odredbi Zakona o obligacionim odnosima o kupoprodajnom ugovoru, o raskidu ugovora zbog neispunjenja i o posljedicama raskida, o šteti i naknadi materijalne štete, odnosno izgubljene dobiti, po kojima se tužbeni zahtjev u korelaciji sa prigovorima tužene raspravlja i prosuđuje.

Svakom sudioniku u postupku prvostepeni sud je omogućio da iznese sve činjenice i okolnosti i predloži i izvede dokaze na kojima temelji svoj zahtjev ili kojima pobija navode i dokaze protivnika. A, obzirom na predmet spora (raskid Ugovora zbog neispunjenja, povrat kupoprodajne cijene i naknada izgubljene dobiti), za razliku od tužitelja koji je u žalbi analizirao dokaze onako kako mu ide u prilog, prvostepeni sud je, pravilno cijenio sve izvedene dokaze, pa i one na koje se žalbom ukazuje upravo onako kako mu nalaže odredba člana 8. Zakona o parničnom postupku, pa je svaki izvedeni dokaz cijenio kako pojedinačno tako i u međusobnoj vezi s drugim dokazima i svakom od dokaza dao je odgovarajući značaj u odnosu na relevantne odredbe Zakona o obligacionim odnosima i na osnovu takve ocjene dokaza utvrdio je činjenice koje proizilaze iz provedenih dokaza.

Stečeno uvjerenje da su tužitelj i tužena sklopili Ugovor kojim je tužena prodala tužitelju montažni kiosk za cijenu od 55.000,00 KM i da je tužitelj isplatio cijenu, da se montažni kiosk nalazio na državnom zemljištu (na gradskom građevinskom zemljištu) u U. koje je opština U. na osnovu Ugovora o zakupu dala na korištenje zakupcu I. Z., da je tužena odmah po sklapanju Ugovora tužitelju dala ključ od ulaznih vrata montažnog kioska, da je tužitelj montažni kiosk prodao S. D. i da ga je ovaj preuzeo u posjed, ali da njegov motiv za kupovinu montažnog objekta je bilo sticanje prava korištenja zemljišta na kojem se nalazio montažni kiosk, da je zakupac zemljišta uklonio montažni objekat, prvostepeni sud je utemeljio na činjenicama za koje je imao

podlogu u provedenim dokazima i opravdao je dovoljnim razlozima činjenične i materijalnopravne naravi.

Time u pravcu istaknutih žalbenih razloga i navoda, prvostepeni sud nije povrijedio pravila od kojih ovisi osnovanost tužbenog zahtjeva, niti je počinio propuste činjenične i pravne naravi, odnosno da je zbog pogrešne ocjene dokaza izveo pogrešne činjenične i pravne zaključke o osnovanosti tužbenog zahtjeva, o kojima govori žalba tužitelja.

Naime, sukladno s prethodno opisanim načinom ocjene provedenih dokaza utvrđeno činjenično stanje u obrazloženju prvostepene presude (kako je gore izloženo) i koje prihvaća i ovaj sud i nalazi pravilnim i potpunim, opravdavaju zaključak prvostepenog suda o neutemeljenosti tužbenog zahtjeva.

A, na podlozi utvrđenog činjeničnog stanja, prvostepeni sud je pravilno primjenio relevantne odredbe materijalnog prava o prodaji i predaji stvari, o raskidu ugovora zbog neispunjenja i učincima raskida i o naknadi izgubljene dobiti.

Jer, prema zakonskoj definiciji iz odredbe člana 454. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima, Ugovorom o prodaji stvari obvezuje se prodavatelj stvar koju prodaje predati kupcu u vlasništvo, dok se kupac obvezuje stvar preuzeti i prodavatelju platiti kupoprodajnu cijenu, a sama predaja stvari je čin ispunjenja ugovora o kupoprodaji. Dakle, obveza prodavca je predati, odnosno isporučiti stvar kupcu i on je svoju obvezu izvršio kada je stvar predao (isporučio) kupcu (odredba člana 467. Zakona o obligacionim odnosima), a sam čin predaje može se obaviti i simboličnom predajom u šta se ubraja i predaja ključeva prodane stvari, što znači da je prodavatelj predajom ključeva prodane stvari izvršio svoju temeljnu obvezu i na taj način kupac je stekao pravo raspolaganja, odnosno pravo vlasništva te stvari. Kao što je rečeno i kupac ima obveze, prva njegova obveza je isplata kupoprodajne cijene, a preuzimanje kupljene stvari je njegova druga temeljna obveza propisana u odredbi člana 519. Zakona o obligacionim odnosima, pa ukoliko kupac bez opravdana razloga odbije preuzeti stvar, u tom slučaju mora kupcu ponuditi ispunjenje svoje obveze predaje stvari.

To znači, kada je tužena predala tužitelju ključ od ulaznih vrata montažnog kioska, da je time ispunila svoju obvezu predaje stvari tužitelju u vlasništvo, a kada ga je uz to pozvala da montažni kiosk preuzme time je ona poduzela sve potrebe radnje za predaju i tužitelj je bio obvezan preuzeti montažni kiosk. Prema tome, ne može se njoj stavljati na teret da nije poduzela

sve potrebe radnje za predaju i time ispunila svoju obvezu predaje stvari u vlasništvo tužitelju.

Stoga, što je tužena ispunila svoju obvezu, nisu ispunjene pretpostavke propisane odredbom člana 124. Zakona o obligacionim odnosima za raskid Ugovora zbog neispunjenja obveze. Jer, jednostrani raskid dvostranoobveznog ugovora nije samovoljno i bezrazložno raskidanje ugovora, već je dopušteno samo iznimno kada su ispunjene pretpostavke za raskid ugovora zbog neispunjenja, a jedna od pretpostavki (temeljna pretpostavka) je da dužnik nije ispunio svoje obveze. Pa, kako se nisu stekli uvjeti za raskid i Ugovor i nije raskinut, tužitelj u smislu odredbe člana 132. Zakona o obligacionim odnosima nema pravo na povrat kupoprodajne cijene.

Kako je tužena odmah po sklapanju ugovora predala tužitelju ključ od vrata montažnog kioska i na taj način tužitelj je stekao vlasništvo i mogao je s njim raspolagati, što je i učinio, jer ga je prodao i predao S. D., time ne samo da nisu ispunjene pretpostavke za raskid Ugovora zbog neispunjenja, već nisu ispunjene ni pretpostavke odgovornosti tužene za štetu. Jer, pod uzrokovanjem štete o kome Zakon o obligacionim odnosima govori u odredbama članova 154. do 209. podrazumijeva se faktičko uzrokovanje štete drugome i odgovornost počinitelja za uzrokovanu štetu. Za nastanak obveznopravnog odnosa u kojem je jedna strana dužna drugoj strani naknaditi štetu, a druga strana od prve strane ovlaštena zahtijevati naknadu štete, Zakon o obligacionim odnosima u odredbama o uzrokovanju štete propisao je pretpostavke odgovornosti za štetu. Sukladno tome, odgovornost za štetu nastaje pod pretpostavkom da je osoba odgovorna za štetu počinila protupravnu štetnu radnju („da je štetnik povrijedio normu pravnog poretka“) zbog koje je nastala šteta osobi koja traži naknadu štete na jedan od načina reparacije štete (naturalna restitucija ili novčani ekvivalent) i ako postoji uzročna veza (koja se ne pretpostavlja i nju mora dokazati oštećeni) između štetne radnje (čin ili propust štetnika kojim se uzrokuje šteta oštećenom) i štete kao posljedice (niko se ne može pozvati na odgovornost ako šteta nije faktički nastala). Sve ove pretpostavke se moraju kumulativno ispuniti, pa ako i jedna od pobrojanih pretpostavki izostane nema odgovornosti za štetu.

Pa, obzirom da nisu ispunjene ove opće pretpostavke odgovornosti za štetu, ne može se tužena obvezati na naknadu izgubljene dobiti zbog nemogućnosti davanja u zakup montažnog kioska kada je tužitelj stekao pravo vlasništva tog objekta i imao sva vlasnička ovlaštenja u raspolaganju s njime i njima se je koristio kada je montažni objekat prvo dao u zakup, a onda prodao S. D., samo što on nije bio zainteresiran za objekat, već za sticanje prava

korištenja zemljišta na kojem se objekat nalazio, a ono je već bilo dato drugom u zakup.

Prema tome, kako kod izloženog nisu osnovani žalbeni razlozi i navodi zbog kojih tužitelj pobija prvostepenu presudu, valjalo žalbu tužitelja kao neosnovanu odbiti i prvostepenu presudu potvrditi na osnovu odredbe člana 335. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Maida Kovačević